

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā, 2008.gada 18.jūlijā

Lēmums Nr.4-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Naujenes pagasta padome, adrese: Skolas iela 15, Naujene, Naujenes pagasts, Daugavpils rajons, LV-5462.

Paredzētās darbības nosaukums:

Smilts-grants un smilts ieguve.

Paredzētās darbības norises vieta (adrese):

Daugavpils rajons, Naujenes pagasts, nekustamais īpašums „Butiški” (kadastra Nr.4474 007 0347), derīgo izrakteņu atradnes „Butiški (Naujenes pagasta padomes zemes īpašumā „Butiški” robežās)” teritorija.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2008.gada 15.jūlija vēstule Nr.2.3.2.-7.1./1655 ar papildinformāciju, 2008.gada 29.maija sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.2.5.-5./1294 un tam pievienotie materiāli.

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Paredzētās darbības rezultātā radušos ietekmi uz vidi, tai skaitā uz paredzētās darbības tuvumā esošajām īpaši aizsargājamajām dabas teritorijām (Natura 2000) - dabas parku „Daugavas loki” un aizsargājamo ainavu apvidu „Augšdaugava” lietderīgi izvērtēt atbilstoši MK 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” prasībām.

Faktu konstatācija, izvērtējums un argumenti:

- Saskaņā ar Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2008.gada 29.maija sākotnējo ietekmes uz vidi izvērtējumu Nr.2.5.-5./1294 paredzēta smilts-grants un smilts ieguve Daugavpils rajona Naujenes pagastā, nekustamajā īpašumā „Butiški” (kadastra Nr.4474 007 0347), derīgo izrakteņu atradnes „Butišķi (Naujenes pagasta padomes zemes īpašumā „Butišķi” robežās)” teritorijā.
- Saskaņā ar VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam pievienotā nekustamā īpašuma „Butišķi” zemes robežu plāna eksplikācijas datiem tā kopplatība ir 8,43ha, kuri pamatā - 6,4ha ir (tai skaitā plānotas ieguves platība) meža zeme, 0,2ha - krūmāji un 1,83ha - pārējās zemes. Jāatzīmē, ka atbilstoši VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes izvērtējumam, paredzētās darbības realizācijai ir nepieciešama meža zemes transformācija (6,4ha).
- VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam ir pievienota Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras 2006.gada 17.oktobrī izsniegta derīgo izrakteņu atradnes pase ar pielikumiem. No minētajiem dokumentiem secināms, ka ir veikta nekustamā īpašuma „Butišķi” teritorijā esošo derīgo izrakteņu un to krājumu izpēte, kā rezultātā atradnes „Butišķi (Naujenes pagasta padomes zemes īpašumā „Butišķi” robežās)” laukums noteikts 8,43ha platībā ar šādiem krājumiem: A kategorijas smilts-grants 203tūkst.m³ un smilts 262tūkst.m³, kā arī N kategorijas smilts-grants 4tūkst.m³ un smilts 15tūkst.m³, turklāt derīgo izrakteņu krājumi atrodas virs un daļēji arī zem gruntsūdens līmeņa.
- Saskaņā ar VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiāliem, tai skaitā darbības ierosinātāja iesniegumu atradnes “Butišķi (Naujenes pagasta padomes zemes īpašumā „Butišķi” robežās)” teritorijā plānota atklāta derīgo izrakteņu ieguve (neparedzot pazemes ūdeņu atsūkņēšanu) ar specializētās tehnikas palīdzību, veicot iegūtā materiāla pārstrādi (šķirošana/drupināšana) karjera teritorijā, tādējādi gadā iegūstot ~100tūkst.m³ materiāla. Derīgo izrakteņu izvešana plānota izmantojot esošu pievedceļu. Pēc atradnes izstrādes to plānots rekultivēt.
- Atbilstoši izvērtētajai dokumentācijai, projekta realizācijai paredzētais īpašums „Butišķi” atrodas virszemes ūdensobjekta - Daugavas tuvumā (daļēji arī minētas upes aizsargjoslā), tās lēzenā krastā ar slīpumu uz Daugavas pusi (upe iekļauta valsts prioritāro zivju ūdeņu sarakstā). Par tādiem uzskatāmi saldūdeņi, kuros nepieciešams veikt ūdens aizsardzības vai ūdens kvalitātes uzlabošanas pasākumus, lai nodrošinātu zivju populācijai labvēlīgus dzīves apstākļus (MK 2002.gada 3.decembra noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” 8.punkts un 2¹.pielikuma 5.punkts).
- Īpašums „Butišķi” atrodas īpaši aizsargājamā teritorijā (Natura 2000) - aizsargājamo ainavu apvidū „Augšdaugava” (arī tajā ietilpstošā dabas parka „Daugavas loki” teritorijā). Minētajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām ir izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns, taču nav izstrādāti un apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Dabas parks “Daugavas loki” un aizsargājamo ainavu apvidus „Augšdaugava” izveidoti 1990.gadā Daugavas ielejas un tās apkārtnes (kur konstatētas virkne aizsargājamo augu/dzīvnieku sugas un biotopi) izcilo kultūrainavisko (arī mozaīkveida ainava) un dabas vērtību saglabāšanai un aizsardzībai. Ņemot vērā augstāk minēto, kā arī plānotās darbības raksturojošos datus, -

prognozējamās izmaiņas apkārtējās, tai skaitā īpaši aizsargājamās, teritorijas ainavā salīdzinoši ievērojamā platībā.

- VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam pievienota dabas parka „Daugavas loki” direktora 2007.gada 18.oktobra vēstule Nr.01-10/7, kurā pausts viedoklis par ierosinātās darbības realizāciju atzīmējot, ka izstrādei paredzētā platība ir dabiski apmežojusies un izstrāde šajā teritorijas nav vēlama (nepieciešamības gadījumā jāveic zemes transformācija). Jāatzīmē, ka saskaņā ar sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiāliem darbības ierosinātais projekta realizācijas ietvaros paredzējis veikt meža zemes transformāciju (jaunaudzes/meža izciršana) lielākajā, izstrādei paredzētajā īpašuma „Butiški” daļā (6,4ha), tādējādi pārveidojot apkārtējo ainavu un mazinot/ietekmējot tajā esošās dabas vērtības.
- VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes izvērtējuma materiālos norādīts, ka paredzētās darbības vietas tuvumā ir konstatēta īpaši aizsargājamās augu sugas - Villainās gundegas (*Ranunculus lanuginosus*) atradne, bet ņemot vērā attālumu (~250-300m) no objekta līdz minētajai atradnei, kuru atdala mežs, pārvalde norāda, ka nav paredzama būtiska ietekme uz minēto dabas vērtību. Vienlaikus, VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2008.gada 15.jūlija vēstulei Nr.2.3.2.-7.1./1655 pievienotais eksperta P.Evarta-Bundera 2008.gada 11.jūlija atzinums liecina, ka projekta realizācijai paredzētajā teritorijā un tās tuvumā ir konstatētās īpaši aizsargājamā augu suga - Naudiņu saulrozīte (*Helianthemum nummularium*), kā arī Latvijas Sarkanās grāmatas 2.kategorijas augu suga - Alpu āboliņš (*Trifolium alpestre*). Atzinumā secināts, ka projekta realizācijas rezultātā (meža transformācija) tiks iznīcinātas īpašuma „Butiški” teritorijā esošo minēto īpaši aizsargājamo augu sugu atradnes.
- Pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, VVD Daugavpils reģionālā vides pārvalde uzskata, ka paredzētajai darbībai ir lietderīgi izvērtēt iespējamās ietekmes uz minētajām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām atbilstoši MK 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” prasībām.
- Izvērtējot visus Vides pārraudzības valsts birojā iesniegtos materiālus un vērtējot paredzētās darbības ietekmi uz vidi atbilstoši likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 11.panta kritērijiem, tai skaitā ņemot vērā darbības realizācijas vietu, tās teritorijā un tuvumā esošās dabas vērtības, teritorijas jūtīgumu, kā arī darbības apjomus (karjera izstrāde 8,43ha platībā, tai skaitā meža zemes transformācija 6,4ha platībā), tehniskos risinājumus u.c. faktorus, birojs secina, ka no ietekmes uz vidi viedokļa šāda darbība vērtējama kā negatīvu raksturu ietveroša.
- Izvērtējot Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dokumentāciju, kā arī pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktiem un informāciju par paredzēto darbību, birojs ir konstatējis, ka ierosinātā darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantā un 1.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums. Tomēr, vērtējot paredzēto darbību kontekstā ar dabas parka “Daugavas loki” un aizsargājamo ainavu apvidu „Augšdaugava” izveidošanas mērķiem, kā arī ņemot vērā eksperta P.Evarta-Bundera atzinumu un VVD Daugavpils reģionālās vides pārvaldes sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātā pausto viedokli par projekta ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, Vides pārraudzības valsts birojs uzskata, ka ierosinātajai darbībai - smilts-grants un smilts ieguvei

Daugavpils rajona Naujenes pagastā, nekustamajā īpašumā „Butiški” (kadastra Nr.4474 007 0347), derīgo izrakteņu atradnes „Butiški (Naujenes pagasta padomes zemes īpašumā „Butiški” robežās)” teritorijā 8,43ha platībā (tai skaitā 6,4ha - meža zemes transformācija), iespējams būs negatīva ietekme uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) un ir nepieciešama tās detalizēta izvērtēšana.

- Ņemot vērā iepriekš minēto un izvērtējot šāda satura administratīvā akta izdošanas lietderību, Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4¹panta (1)daļā un Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktā noteikto, citu starpā pamatojoties uz minētajā likumā noteiktajiem principiem (jo īpaši 3.panta 1) un 5)punktā noteiktajiem principiem), secina, ka nepieciešams komplekss paredzētās darbības ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums MK 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā. Šāds izvērtējums ļaus veikt ierosinātās darbības un tās realizācijas alternatīvu izvērtējumu, nosakot ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti, atbilstoši tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem, un izstrādāt šādas ietekmes novēršanas pasākumus, tai skaitā izvērtējot darbības realizācijas iespējamību un nosacījumus.

Piemērotās tiesību normas:

Administratīvā procesa likuma 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 57., 59.pants, 65.panta 3.daļa, 66. un 67.pants; likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 3.panta 1), 5)punkts, 4., 4¹., 11., 13. un 14.pants, 1.pielikums; 2004.gada 17.februāra MK noteikumu Nr.87 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 12.punkts, Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punkts, MK 2003.gada 22.jūlija noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” 6. un 7.daļa, MK 2002.gada 3.decembra noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” 8.punkts un 2¹.pielikuma 5.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālās vides pārvaldes 2008.gada 15.jūlija vēstule Nr.2.3.2.-7.1./1655 ar papildinformāciju, 2008.gada 29.maija sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.2.5.-5./1294 un tam pievienotie materiāli, iepriekš minētie fakti un piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Ņemot vērā visu iepriekšminēto Vides pārraudzības valsts birojs nolēma:

piemērot Naujenes pagasta padomes ierosinātajai darbībai - smilts-grants un smilts ieguvei Daugavpils rajona Naujenes pagastā, nekustamajā īpašumā „Butiški” (kadastra Nr.4474 007 0347), derīgo izrakteņu atradnes „Butiški (Naujenes pagasta padomes zemes īpašumā „Butiški”

robežās)” teritorijā 8,43ha platībā - ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējuma procedūru.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu, saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 14.panta (2)daļā noteikto, var pārsūdzēt tiesā viena mēneša laikā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

Direktora p.i.

A.Lukšēvics